

Faktaark til sundhedsprofessionelle om HPV-vaccination

Om HPV

HPV smitter seksuelt, og mere end 80 % af alle seksuelt aktive vil på et tidspunkt i løbet af deres liv blive smittet med HPV.

Omkring 4 ud af 10 unge danskere under 30 år er smittet med HPV netop nu.

- Kondom kan nedsætte risikoen for smitte, men beskytter ikke tilstrækkeligt, da virus også kan sidde på huden omkring kønsorganerne.
- Uden HPV-infektion får man ikke celleforandringer, der kan udvikle sig til livmoderhalskræft.
- Hvert år får cirka 15.000 danske kvinder konstateret celleforandringer - nogle kan udvikle sig til livmoderhalskræft. Hvert år får cirka 6.000 danske kvinder foretaget kegleoperationer for at fjerne forstadier til livmoderhalskræft.
- Hvert år rammes cirka 375 danske kvinder af livmoderhalskræft - mere end halvdelen er under 50 år.
- Danmark har Nordens højeste forekomst af livmoderhalskræft.
- I Danmark vil 1 ud af 100 kvinder få livmoderhalskræft på et tidspunkt i deres liv.

Forebyggelseseffekt ved vaccination: Med udgangspunkt i en fødselsårgang med 37.000 piger og en vaccinationstilslutning på 80 %, vil man kunne forebygge 266 tilfælde af livmoderhalskræft og 53 dødsfald i fødselsårgangen.

Om HPV-vaccination

- HPV-vaccination beskytter mod livmoderhalskræft, kræft i skeden, kræft i kvinders ydre kønsorganer og analkræft.
- Der findes cirka 15 typer af HPV, der kan forårsage livmoderhalskræft. HPV-vaccinen beskytter imod de syv HPV-typer, der er skyld i 90 % af alle tilfælde af livmoderhalskræft. Desuden beskytter vaccinen imod to HPV-typer, der er årsag til 90 % af kondylomer.
- Sundhedsstyrelsen anbefaler HPV-vaccination til piger på 12 år. Piger under 15 kan nøjes med to doser Gardasil®9, mens piger på 15 år og derover skal have tre.
- Knap 40 % af 15-årige har haft deres seksuelle debut, hvilket understreger vigtigheden af at blive vaccineret som 12-årig.
- Det anbefales, at man udleverer indlægssedlen til piger og forældre.
- Sundhedspersoner bør sætte sig ind i de kontraindikationer for HPV-vaccination, der fremgår af produktresuméet.
- Vaccinerne indeholder antigen og hjælpestoffer, f.eks. adjuvans. Blandt hjælpestofferne er aluminiumssalte, som er den adjuvans, der øger immunsystemets respons på vaccinen, så man er sikker på, at den virker. HPV-vacciner uden aluminium giver ikke et effektivt forsvar mod HPV. Aluminiumssalte er sikre at anvende som hjælpestof, og man har brugt dem i små mængder i vacciner siden 1930'erne. De bruges i en lang række vacciner - også i de andre vacciner i børnevaccinationsprogrammet.
- WHO anbefaler HPV-vaccination. I Europa er det kun Estland, der endnu ikke tilbyder HPV-vaccination.

Bivirkninger til HPV-vacciner

De kendte bivirkninger til HPV-vaccinen er beskrevet i produktresumé og indlægsseddel. De tæller blandt andet hovedpine, kvalme, feber, smerter eller reaktioner ved indstiksstedet, som f.eks. ømhed, hævelse, kløe eller rødme. Reaktionen er oftest milde og forbigående. Der er desuden beskrevet sjældne tilfælde af mere alvorlige bivirkninger, f.eks. allergiske reaktioner med nældefeber og åndedrætsproblemer. Det er samme typer af bivirkninger, som kan ses ved andre vacciner.

- Mere end 630.000 danskere er blevet vaccineret mod HPV.
- Ved udgangen af september 2017 har Lægemiddelstyrelsen modtaget i alt 2.490 indberetninger om formodede bivirkninger til HPV-vaccinerne.
- Det svarer til, at 0,4 % af de vaccinerede har indberettet en formodning om en bivirkning, som de mistænker er forårsaget af vaccinen. Under 0,2 % har indberettet en formodning om en bivirkning, man klassificerer som alvorlig, f.eks. fordi det er oplyst, at personen ikke kan gå på arbejde eller i skole.
- Nogle har indberettet formodede bivirkninger, hvor symptomerne stemmer overens med de allerede kendte bivirkninger, som fremgår af produktresuméet.
- Nogle har indberettet formodede bivirkninger, der ikke er kendte bivirkninger ved vaccinen, f.eks. langvarig hovedpine eller udtalt træthed. Lægemiddelmyndighederne har vurderet, at der ikke kan påvises en sammenhæng mellem disse symptomer og vaccinen.
- Der er lavet en række store gennemgange og befolkningsstudier af HPV-vaccinernes sikkerhed, og i disse studier har man ikke fundet tegn på sammenhæng mellem HPV-vaccination og en række alvorlige sygdomme.

Vaccination og fysisk aktivitet

Der er ingen dokumentation for en sammenhæng mellem fysisk aktivitet og risikoen for bivirkninger ved HPV-vaccination.

Piger med uforklarede symptomer opstået i tidsmæssig relation til en vaccination

Der har de senere år været stort fokus på, at nogle vaccinerede piger og kvinder oplever symptomer, som ikke umiddelbart kan forklares, men som påvirker deres daglige funktionsevne betydeligt. Mange af pigerne og kvinderne mistænker HPV-vaccinen som årsag til symptomerne. Der er imidlertid ingen videnskabelig dokumentation for, at pigerne er blevet syge af at blive vaccineret. Det er den generelle vurdering blandt hovedparten af de regionale centre, der har set piger og kvinder med uforklarede symptomer opstået i tidsmæssig relation til HPV-vaccination, at der for et stort flertal af patienterne er andre og mere sandsynlige forklaringer på deres symptomer end bivirkninger efter HPV-vaccination.

Den gruppe af patienter, man ser i centrene, har kendte fællestræk med grupper af patienter, som man længe har kendt i sundhedsvæsenet - også inden HPV-vaccinen blev en del af børnevaccinationsprogrammet. I efteråret 2016 viste et dansk studie, at mange af de piger og kvinder, der har indberettet en alvorlig bivirkning til HPV-vaccinen, allerede havde mere kontakt til sundhedsvæsenet, inden de blev vaccineret. Et studie fra efteråret 2017 bekræfter disse fund.

Læs mere og find litteraturhenvisninger på stophpv.dk

